

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
19/5	Formannskap	12.11.2019

NY LANGTIDSPLAN FOR FORSVARET - INNSPILL FRA FORSVARSFORUM TRØNDELAG

Rådmannens innstilling

Formannskapet i Ørland stiller seg bak høringsinnspillet til langtidsplan for Forsvaret fra Forsvarsforum Trøndelag (FFT).

Sakens bakgrunn og innhold

Sammendrag

Dette høringsinnspillet er utarbeidet innen rammen av det forsvarspolitiske samarbeidet i Forsvarsforum Trøndelag (FFT) representert ved Trøndelags tre største forsvarskommuner Ørland, Stjørdal og Trondheim og Trøndelag fylkeskommune. Innspillet fra FFT er oversendt Forsvarsdepartementet innen fristen 1. november, og endelige vedtak fra medlemskommunene vil bli oversendt etter den politiske behandlingen hos medlemmene i FFT.

Oppsummert gir FFT innspill på en rekke punkter for å styrke Forsvaret og totalforsvaret i de kommende langtidsplaner for Forsvaret. Hvert punkt er belyst mer utfyllende i innspillet fra FFT (vedlegg 1):

- FFT støtter i hovedsak Forsvarssjefens (FSJ) alternativ A i det Fagmilitære rådet (FMR)
- FFT forventer et robust forsvar som selvstendig vil kunne være i stand til å ivareta de grunnleggende behovene for nasjonal sikkerhet og at det realiseres økonomisk
- FFT mener at økning av bemanningen bør være det høyest prioriterte tiltaket i neste LTP
- FFT stiller seg helt og holdent bak NATO-medlemskapet, støttet av de bilaterale sikkerhetsavtalene
- FFT støtter utviklingen av kampflybasen på Ørland som en base for høyintensitetsoperasjoner, både for nasjonale og allierte forsterkninger.
- FFT peker på en nødvendig balanse mellom personelløkning og økt kapasitet på forlegning/forpleining for alle kategorier på Ørland

- FFT anbefaler at Ørland også i fremtiden bør være Forsvarets kompetansesenter for luftvern
- FFT anbefaler en reetablering av Ørland flystasjon sin kapasitet til å være vertskap for alliert trening
- FFT støtter signalene om fortsatt utvikling på Værnes herunder etableringen av Luftforsvarets skolesenter på Værnes
- FFT foreslår etableringen av Trøndelag bataljon lagt til Værnes som en del av Brigade Sør
- FFT forventer en snarlig realisering av EBA på Værnes for å ivareta nye behov knyttet til undervisning, forlegning og forpleining
- FFT ønsker fortsatt å være et godt vertskap for forhåndslagringsprogrammet (MCPN-N)
- FFT mener lokalt næringsliv kan ta større roller både i programmet og i en vertslandsstøtterolle
- FFT vil bidra til å utvikle det allerede meget gode sivil/militære samarbeidsforholdet i Regionen
- FFT anbefaler at neste LTP beskriver en nødvendig styrking av Forsvarets kapasitet til å gjennomføre grunnleggende offisersutdanning
- FFT peker på den omfattende porteføljen Trøndelag Heimevernsdistrikt 12 (HV-12) har og forventer at avdelingen gis gode rammebetingelser
- FFT peker på utviklingen i svensk forsvarspolitik og ønsker et tettere regionalt samarbeid innenfor totalforsvarsutvikling, infrastrukturutvikling og mulighet for bruk at skyte/øvingsfelt på svensk side
- FFT forventer at neste LTP vil inneholde en ytterligere revitalisering av totalforsvaret
- FFT støtter utviklingen av et nærmere sivil/militært samarbeid innenfor Totalforsvaret og står bak trøndersk næringsliv som samhandler med Forsvaret for å bygge større operativ evne til alle aktører
- FFT ber om at lokale leverandører ivaretas når sentrale rammeavtaler etableres
- FFT peker på muligheten for å styrke kystberedskapen ved å inngå avtaler med eksempelvis støttestrukturen til havbruksnæringen
- FFT peker på muligheten for en vesentlig bedre regional helikopterberedskap ved å gi ressurser til lokal trening/øving og at en samlet kompetanse utnyttes
- FFT synliggjør muligheten for å la regionale aktører overta vedlikehold av både nasjonalt og amerikansk materiell i Trøndelag

Bakgrunn

Norges sikkerhetspolitiske omgivelser har endret seg, og er i dag preget av mer alvor og av større uforutsigbarhet.

Neste år legger regjeringen frem en ny langtidsplan for forsvarssektoren. I den forbindelse er forsvarssjefen bedt om å legge frem sitt fagmilitære råd for hvordan Forsvaret bør styrkes for å møte de nye utfordringene. En kortversjon av dette rådet er vedlagt saken som vedlegg 1. (Den fullstendige versjonen finnes på

<https://www.regjeringen.no/no/tema/forsvar/ltp/LTP/id2611090/>)

Mandatet fra regjeringen fremhever at Norges sårbarhet øker i takt med at trusselbildet forverres. Det gjør at Norge må ta et større ansvar for egen sikkerhet i våre nærområder og bidra mer til NATO-alliansens samlede avskrekkings- og forsvarsevne.

Regjeringen beskriver behovet for en mer robust forsvarssektor, med tilpasset reaksjonsevne, tilstrekkelig utholdenhet, bedre situasjonsforståelse, bedre beskyttelse og større evne til å håndtere samtidige hendelser.

Det fagmilitære rådet er oversendt regjeringen og en rekke aktører, bl.a. kommuner og fylkeskommuner er invitert til dialogmøter, og invitert til å komme med skriftlige innspill til den nye langtidsplanen. (vedlegg 3)

Faktiske opplysninger:

Gjennom Forsvarsforum Trøndelag (FFT) har Trøndelag fylkeskommune et nært samarbeid med Trøndelags største forsvarskommuner som er Ørland, Stjørdal og Trondheim. FFT er opprettet for å ivareta Trøndelags interesser knyttet til forsvarets aktivitet i Midt-Norge.

Dette innspillet er derfor utarbeidet innen rammen av dette samarbeidet, men siden fristen for å sende inn innspill er 1. november er det ikke mulig å behandle innspillet politisk hos de 4 aktørene innen denne dato. Derfor er denne innstillingen (inkludert innspillet fra FFT) oversendt Forsvarsdepartementet innen fristen, og det endelige vedtak vil bli oversendt etter den politiske behandlingen hos medlemmene i FFT.

Innspillet fra FFT tar utgangspunkt i gjeldene Langtidsplan for forsvarssektoren «Kampkraft og bærekraft» og behovet for å videreutvikle forsvarssektoren basert på endringer i den sikkerhetspolitiske og forsvarspolitiske utvikling¹.

I den forbindelse er Forsvarsjefens fagmilitære råd (FMR) 2019² vektlagt sammen med Forsvarsministerens (FMIN) mandat til Forsvarsjefen (FSJ) for FMR³. FFT har også benyttet rapporten fra Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) med innspill til ny langtidsplan⁴.

Drøftinger:

Trøndelag har vært, er og vil være et viktig område for Forsvaret i dag.

Sentralt står Luftforsvarets aktivitet med kampflybasen på Ørland og Luftkrigsskolen i Trondheim sammen med et fremtidig skolesenter for Luftforsvaret på Værnes. Samtidig representerer forhåndslagringen av amerikansk militært utstyr en 40 år gammel sivil/militær suksesshistorie med stor forsvarsverdi for Norge.

Regionen spiller også en nøkkelrolle i mottak av allierte forsterkninger i krise/krig der både Værnes og Ørland har store oppgaver og regionen har også vært vertskap for store allierte øvelser både i 2016 og 2018.

¹ Det Kongelige Forsvarsdepartement, Prop. 151 S (2015-2016), Proposisjon til Stortinget, godkjent i statsråd 17 juni 2016.

² Forsvarssjefen, Fagmilitært råd 2019, «Et styrket forsvar», overlevert Forsvarsministeren 8 oktober 2019.

³ Det Kongelige Forsvarsdepartement, «Ny langtidsplan for forsvarssektoren – Anmodning om Forsvarssjefens tilrådning om den videre utvikling av Forsvaret», 5 april 2019.

⁴ Forsvarets forskningsinstitutt, FFI-rapport 19/00328, «Hvordan styrke forsvaret av Norge? Et innspill til ny langtidsplan (2021-2024)» 4. februar 2019.

Forsvarsviljen er stor i regionen og det er stor interesse fra relevante deler av næringslivet for å bidra inn i Totalforsvaret med kapasiteter som etterspørres av Forsvaret og andre beredskapssetater.

Regionen har meget gode og effektive kommunikasjonsløsninger og er vertskap for både Nord Universitet, NTNU og SINTEF, som er landets sterkeste teknologimiljøer.

Regionen har et næringsliv med høy teknologisk kompetanse, forsknings- og utviklingskapasitet, kompetente fagfolk og dyktige produksjonsbedrifter innenfor et meget bredt domene.

Rådmannen mener at innspillet fra FFT gir et nøkternt og realistisk bilde av Trøndelags muligheter og framtidige posisjon i det norske Forsvaret.

Vedlegg

- 1 SAKSUTREDNING Ny langtidsplan for Forsvaret Innspill fra Forsvarsforum Trøndelag
- 2 Innspill til langtidsplanen for Forsvaret fra Forsvarsforum Trøndelag - hoveddokument
- 3 Oversendelse av innspill fra Forsvarsforum Trøndelag til langtidsplan for Forsvaret

Saksprotokoll i Formannskap - 12.11.2019

Behandling:

Formannskapet fremmet følgende tillespunkt:

Formannskapet i Ørland kommune ønsker å tilkjenne skepsis til flere av tiltakene som er foreslått i FFT sine innspill.

Private aktører har alltid vært en nødvendig del av samfunnets beredskap, men den måten de nå skal brukes som en del av den stående beredskapen gjør situasjonen likevel noe annerledes. Det er ikke rart at ansatte i Forsvaret reagerer, og det er heller ikke rart at det problematiseres på hvilken måte private aktører kan være en del av Norges militærmakt.

Bruk av private aktører for å løse det som er Forsvarets oppdrag – å sikre landet og hindre maktutøvelse i Norge fra fremmede makter – vil kunne være en integrert del av måten Forsvaret løser sitt oppdrag. Det skjer ikke uten problemer.

Formannskapet er blant annet uenig i at vedlikeholds- og logistikkberedskapen settes ut til sivile aktører. Ut i fra egne vurderinger, og etter innspill som har kommet fra tillitsvalgte i Forsvaret, ser ikke formannskapet at dette blir samfunnsøkonomisk lønnsomt. Det er forsøkt ved flere anledninger allerede, og ikke funnet fornuftig.

Votering

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Tilleggs punkt fremmet av Formannskapet ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Formannskapet i Ørland stiller seg bak høringsinnspillet til langtidsplan for Forsvaret fra Forsvarsforum Trøndelag (FFT).
2. Formannskapet i Ørland kommune ønsker å tilkjennegi skepsis til flere av tiltakene som er foreslått i FFT sine innspill.

Private aktører har alltid vært en nødvendig del av samfunnets beredskap, men den måten de nå skal brukes som en del av den stående beredskapen gjør situasjonen likevel noe annerledes. Det er ikke rart at ansatte i Forsvaret reagerer, og det er heller ikke rart at det problematiseres på hvilken måte private aktører kan være en del av Norges militærmakt.

Bruk av private aktører for å løse det som er Forsvarets oppdrag – å sikre landet og hindre maktutøvelse i Norge fra fremmede makter – vil kunne være en integrert del av måten Forsvaret løser sitt oppdrag. Det skjer ikke uten problemer.

Formannskapet er blant annet uenig i at vedlikeholds- og logistikkberedskapen settes ut til sivile aktører. Ut i fra egne vurderinger, og etter innspill som har kommet fra tillitsvalgte i Forsvaret, ser ikke formannskapet at dette blir samfunnsøkonomisk lønnsomt. Det er forsøkt ved flere anledninger allerede, og ikke funnet fornuftig.